MINISTERSTVO
INVESTÍCIÍ, REGIONÁLNEHO ROZVOJA
A INFORMATIZÁCIE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Európska únia

Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR

Záznam z online zasadnutia pracovnej skupiny
„Partnerstvo pre politiku súdržnosti 2020+“
zo dňa 27. septembra 2021

Workshop: OP Slovensko 2021 – 2027 – cieľ 5 Európa bližšie k občanom

Workshop viedli:
Ján Ridzoň – generálny riaditeľ sekcie OP Slovensko
Matúš Drotár – riaditeľ odboru prípravy a riadenia operačného programu
Ladislav Oravec – facilitátor stretnutia; Úrad splnomocnenca pre rozvoj občianskej spoločnosti

Členovia pracovnej skupiny dostali dokumenty, ktoré boli predmetom workshopu 5 pracovných dní pred jeho konaním.

Na online workshop sa pripojilo celkovo 107 účastníkov, ktorí mali možnosť svoje podnety/pripomienky prezentovať priamo na stretnutí alebo počas stretnutia uviesť do komentárov stretnutia/chatu. Zároveň, členovia PS Partnerstvo mali možnosť svoje podnety/pripomienky zaslať aj na mailovú adresu partnerstvo2020+@mirri.gov.sk do 4.10.2021.

Stretnutie otvoril pán generálny riaditeľ, Ján Ridzoň – predmetný workshop sa koná v rámci prvej z celkovo troch sérií workshopov. Prvé kolo workshopov bude venované tomu do čoho investovať a kto budú oprávnení prijímatelia. V druhom kole budú riešené alokácie a merateľné ukazovatele OP SK. Tretie kolo bude zamerané na pripomienky od EK ku návrhu OP SK.

Následne pán Drotár prezentoval cieľ 5 Európa bližšie k občanom:

- Špecifické ciele politického cieľa 5 OPSK sú rozdelené na podporu pre mestské oblasti a iné ako mestské oblasti. Ide o podmienku z legislatívy EÚ. Špecifické ciele pre mestské oblasti budú implementované v rámci území udržateľného mestského rozvoja (UMR), pričom ostatné špecifické ciele budú implementované mimo území UMR. Toto rozdelenie sa netýka iba špecifického cieľa EHMK2026, ktorý bude implementovaný iba v rámci územia UMR, v jedom z miest SR.
- K implementačnému mechanizmu ITI sa bude konať stretnutie 30.9.2021 so zástupcami všetkých samospráv.

- Rozsah oprávnených prijímateľov je definovaný širokospektrálne, t.j. oprávnenými prijímateľmi budú zástupcova štátnej správy, verejnej správy, neziskového sektora, podnikateľského sektora, mimovládnych organizácií.
- Strategické oblasti cieľa 5 sú: podpora analyticko-strategických administratívnych kapacít v územnej samospráve, podpora zapojenia občanov do verejných politík, vytváranie podmienok pre rozvoj občianskej spoločnosti, bezpečné fyzické prostredie, zdravý životný štýl, kultúrne dedičstvo a udržateľný cestovný ruch.
- Ďalej boli prezentované jednotlivé špecifické ciele ako boli uvedené v texte k cieľu 5.

Po prezentácií nasledovala hlavná časť workshopu, ktorou bola diskusia a pripomienky od účastníkov.

Diskusia

Otázka: **Tibor Kobol; národná rada občanov so zdravotným postihnutím:**

- Sú do OP SK zahrnuté aj aktivity na podporu športu pre občanov so zdravotným postihnutím?
- Sú pri investíciách do turizmu z OP SK zohľadnené aj aktivity na prístupnosť občanov so zdravotným postihnutím?

Drotár, MIRRI SR: Všetky aktivity/investície do infraštruktúry z OP SK musia spĺňať podmienky horizontálneho princípu rovnakého zaobchádzania a nediskriminácie. T.j, všetky investície musia byť bezbariérové.
Dedík, MŠVVŠ SR: Pri investíciách do športovej infraštruktúry musia byť splnené podmienky bezbariérovosti.
Romanová, MDV SR: Pri investíciách do infraštruktúry pre turistické aktivity musia byť splnené podmienky bezbariérovosti.

Otázka: **Kučera, Splnomocnenec vlády SR pre mládež a šport:**
V OP SK sa rozlišuje športová školská infraštruktúra a neškolská športová infraštruktúra, pričom ale v praxi dochádza k prienikom v rámci jednej investície (školská športová infraštruktúra sa využíva aj na neškolské účely a naopak)
Dedík, MŠVVŠ SR: Uvedené je zohľadnené v aktuálnom návrhu cieľa 5. Napr. v rámci školskej športovej infraštruktúry budú podporené prioritne také projekty, ktoré umožnia prístup čo najširšiemu okruhu občanov, t.j. v prípade školskej športovej infraštruktúry ju bude možné využívať aj po vyučovaní.

Otázka z komentárov (Skacelova, VUC ŽSK):

- Čo je myslené pod pojmov v OP SK „nenáročný športový objekt“?
- V prezentácii pri NKP pán Drotár povedal, že ide o NKP vo vlastníctve štátu, ale text takéto obmedzenie neuvádza - je to len nedorozumenie?

Dedík, MŠVVŠ SR: Nenáročný športový objekt je športová infraštruktúra nenáročná z hľadiska technického a finančného. Príkladom sú parkurové ihriská.
Drotár, MIRRI SR: Na upresnenie, v OP SK máme podporu NKP a potom aj ostatnej kultúrnej infraštruktúry. Ide o nedorozumenie.

Otázka: **Zoltán Kovács, Úrad splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny:**

- Čo sa týka podpory rozvoja komunít, prosíme rozšíriť o národnostné menšiny.
- Upozornenie na platnosť zákona národnostných menšinách, ktorý určuje možnosť komunikácie aj v jazyku národnostných menšín. Prosíme zohľadniť v OP SK.
- Vzdelávanie pracovníkov, prosíme rozšíriť vzdelávanie v oblasti poskytovania služieb pre národnostné menšiny a jazykovej vybavenosti v tomto smere.
- Podnet na doplnenie časti o rozvoji komunít nech zahŕňa aj komunity menšín.

Drotár, MIRRI SR: Momentálna textácia je nastavená všeobecnejšie a nevylučuje podporu komunít národnostných menšín. Doplníme textácie o podporu komunít národnostných menšín. Ďakujeme za podnet.

Otázka: **Otázka z komentárov (Peter Rusnák):**

- Prečo nie sú na rokovania o integrovaným územným investíciam 30.9.2021 prizvaní aj zástupcovia UMR?
- Je možné na jednotlivé aktivity aj mzdové náklady - napr. na 5.1, ale aj iné?

Drotár, MIRRI SR: Pozvánka bola poslaná aj na zástupcov UMR. Resp. Ak pozvánka neprišla, tak sa ospravedlňujeme. Prosíme dajte nám vedieť aj vám pozvánka neprišla.
Presnejšie o jednotlivých typoch výdavkov budeme diskutovať v ďalších kolách workshopov. No už teraz je možné povedať, že v rámci aktivít k 5.1 pôjde o najmä mzdové výdavky.

Otázka: **Jana Červenáková, ÚMS:**
Prieniky medzi Plánom obnovy a odolnosti a OPSK. Ako sú koordinované a ako sú riadené komplementárity medzi týmito zdrojmi financovania?
Ridzoň, MIRRI SR: Prebieha komunikácia a vzájomná koordinácia medzi MIRRI SR a ÚV SR ohľadom Plánu obnoví a odolnosti (POO). Rovnako MIRRI SR svoje činnosti v eurofondoch koordinuje aj s MPRV SR ohľadom Programu rozvoja vidieka. Môže sa stať, že v niektorých oblastiach sa objavujú duplicity. V najbližších mesiacoch budú tieto duplicity doriešené v rámci kontrol zo strany EÚ a pod. Ďalej, OP SK plánujeme aj po jeho schválení revidovať.
Drotár, MIRRI SR: Konkrétne ku centrám zdieľaných služieb, ich podpora bola vylúčená z POO a preto v tomto prípade by nemala existovať duplicita s OP SK. Čo sa týka celoživotného vzdelávania, tak táto oblasť je riešená aj v ďalších cieľoch (PO4 a PO1). Vzdelávanie v PO5 je cielené na administratívne kapacity.

Doplňujúca otázka od facilitátora:
Čo si môžeme predstaviť pod „centrom zdieľaných služieb“?
Špačeková – ZMOS: Zdieľané kompetenčné centrá vykonávajú prenesené kompetencie samospráv. Deliace línie boli určené, tak že z POO budú hradené kapitálové výdavky a z OP SK budú hradené mzdy.

Otázka: **Otázka z komentárov (Peter Rusnák):** Aký je kľúč na výber centier zdieľaných služieb?
Špačeková – ZMOS: Vychádza sa zo súčasného výkonu kompetencií, nakoľko niektoré obce majú už teraz niektoré kompetencie prenesené. Zároveň bola vypracovaná štúdia a podklady, ktoré sú verejne sprístupnené/zverejnené.

Otázka z komentárov (Jana Zisková, Nadácia Pontis):
Prosím vysvetliť termín "rezidenčné centrá" Termín je uvedený vo vzťahu k rekonštrukcii, budovaniu a rozvoju lokalít pre stretávanie a rozvoj lokálnych komunít, vrátane MRK.
Drotár, MIRRI SR: Komunitné kultúrne body "rezidenčné centrá" sú určené na podporu miestnych komunít. Ide o priestor na kultúrnu realizáciu miestnych komunít.
Tibor Boho MK SR (vysvetlenie formou komentára):
Prepáčte nefunguje mi mikrofón, komunitné centrum je presne to čo popísal pán Drotár. Ide o miesta, kde sa stretávajú umelci a spoločne tvoria. Veľkou požiadavkou, s ktorou sa stretávame je aj typ podpory pre spoločné rezidenčné bývanie rôznych umelcov.

Otázka: **Alena Buksová, MV SR:**
Chcela by som poukázať na to, že všetky vstupné správy k tvorbe IUS obsahujú zámer realizovať kamerové systémy. V rámci aktivít na zabezpečenie bezpečného fyzického prostredia v PO5 sa však tieto aktivity neuvádzajú. Prosíme o vysvetlenie.
Ridzoň, MIRRI SR: Momentálne v OP SK sa podpora zabezpečenia kamerových systémov nenachádza. Dôvodom je otázna, resp. nízka hodnota za peniaze. S spolu s kolegami z MF SR bude všetky navrhované aktivity/výdavky posudzovať. Ak by sa ukázala opodstatnenosť výdavkov na zabezpečenie kamerových systémov, tak by sme na tento účel využili zjednodušené vykazovanie výdavkov.

Otázka: **Ján Roháč, Nadácia Ekopolis:**
- Z textu na strane 3 sa javy, že aktivity zamerané na podporu kultúrneho dedičstva, komunitného rozvoja a udržateľného cestovného ruchu spadajú iba pod iniciatívu Catching up regions. Je to takto myslené?
- Je v regionálnej športovej infraštruktúre zahrnutá aj podpora rekreačných cyklotrás?
- Textu nie je jasné aké typy cyklotrás budú podporené. Poznáme rekreačné a cykloturistické trasy.

Drotár, MIRRI SR:

- Aktivity z iniciatívy Catching up regions sú iba doplnkové k OP SK. Ak to z textu nie je jasné, tak ho podľa toho upravíme.
- Áno, do regionálnej športovej infraštruktúry sú zahrnuté aj rekreačné cyklotrasy.
- Ďakujeme za podnet ku špecifikácií typu podporovaných cyklotrás.

Otázka z komentárov (Peter Rusnák):
V 5.4 je opatrenie monitorovanie využitia regionálnej infraštruktúry - nie to to povinná úloha činnosti regionálnej samosprávy - prečo by to malo byť podporené?
Drotár, MIRRI SR: Ďakujeme za podnet, overíme textáciu a prípadne upravíme.
Ridzoň, MIRRI SR: Plánujeme podporovať minimum monitorovacích systémov, nakoľko monitorovanie je povinnou súčasťou implementácie eurofondov. Ďakujeme za podnet, overíme textáciu a prípadne upravíme.

Otázka z komentárov (Martin Plešivčák, UK v Bratislave):
Je v tejto chvíli možné niekde na jednom mieste vidieť aktuálnu verziu všetkých UMR spolu so zoznamom obcí, ktoré sú ich súčasťou (v podobe mapy, zoznamu)? Aký bol kľúč zaradenia obcí k jednotlivým UMR?
Drotár, MIRRI SR: OP SK nevymenováva UMR. Metodika výberu UMR je zverejnená na stránke MIRRI SR – www.mirri.gov.sk . Zašleme mailom kompletný zoznam obci spadajúcich k UMR.

Otázka z komentárov (Peter Tapak, Sapiente o.z.):
Môžete byť viac špecifický k aktivite spojenej s budovaním strategických analytických tímov na regionálnych samosprávach. Veľmi doporučujem aj na základe aktívnej účasti Intereg projektov zakomponovať povinnosť strategických analytických tímov vybudovať si partnerstva založených na spolupráci akademického, biznis, mimovládneho sektora. Bez takýchto partnerstiev tieto analýzy tímu nebudú schopne vytvoriť relevantné hlavne dôveryhodné plánovacie dokumenty založené aj na dátach. Treba na to aj alokovať finančné zdroje.
Drotár, MIRRI SR: Pri tvorbe OP SK sme limitovaní počtom znakov, preto musíme byť veľmi efektívny vo vyjadrovaní. Preto prosíme o zaslanie textu do mailu, aby sme vhodne upravili predmetný text.

Otázka z komentárov (Dagmar Weisová, mesto Zvolen):
Bolo tu spomínané stretnutie na téme IÚI 30.9. Viete nám zdôvodniť prečo nie je možné on-line rokovanie?
Drotár, MIRRI SR: Stretnutie zabezpečujeme prezenčnou formou, lebo ho pre daný účel považujeme za najefektívnejšie. Stretnutí k téme ITI bude viacero, takže nejde o jedinú príležitosť. Pred stretnutím budeme distribuovať podklady a zo stretnutia bude vypracovaný zápis.

Otázka z komentárov (Peter Lenčo):
Rád by som priniesol do debaty samostatnú cieľovú skupinu mládeže - je veľmi dobré, že sa bude budovať športová a kultúrna infraštruktúra, ak však hovoríme o budovaní demokratickej spoločnosti, je dôležité podporovať aj ďalšie aktivity s účasťou alebo vedené mladými ľuďmi. Bolo by vhodné rozmýšľať o podpore voľnočasovej infraštruktúry, aktivít a organizácií, ktoré je v oblasti mládeže širšie ako len formálne a neformálne vzdelávanie. Budovanie mládežníckej politiky na rozličných úrovniach je medzirezortné + je potrebné posilňovať aktivity na úrovni územných samospráv. Podľa zákona o podpore práce s mládežou by pri mestách mali fungovať koordinátori práce s mládežou, mládežnícke parlamenty, samosprávy by mali mať koncepčné dokumenty v tejto oblasti. Na jednej strane je veľa z nich, ktoré majú rezervy v analytických dokumentoch a participačných štruktúrach, na druhej strane, mnohé sa podarilo zrealizovať - aj vďaka programu Efektívna verejná správa teraz by však potrebovali financie na realizáciu opatrení, ktoré sú výstupom analytických aktivít. Bude takáto príležitosť? Ešte sa vrátim k voľnočasovej infraštruktúre - medzi mladými ľuďmi po Slovensku silnie potreba po tzv. mládežníckych kluboch, kde mladí ľudia nie sú zapojení do klasických štruktúrovaných aktivít, ale môžeme ich chápať ako bezpečný priestor, ktorý je zároveň podhubím demokratických aktivít, začlenenia do spoločnosti. Na toto nie sú financie, bolo by dobré vytvoriť priestor.
Drotár, MIRRI SR: Ďakujeme za podnet. V rámci cieľa 5 budeme akcentovať podporu mládeže.

<u>Otázka:</u> **Marcel Zajac, komora mimovládnych organizácií:**

KNO oceňuje predkladaný text, najmä priestor, ktorý poskytuje mimovládnym organizáciám.

- Pripomienka na zakomponovanie podpory budovania kapacít neziskových organizácií.
- Pripomienka na zváženie podporiť nie len projekty spolupráce občianskej spoločnosti so samosprávou, ale aj „sólo“ projekty, nakoľko nie vždy sa ten vzťah dá kategorizovať ako spolupráca.
- V texte sa uvádzajú MRK, ale napríklad v mestách sú početné skupiny ľudí bez domova. Navrhujeme zvážiť rozšírenie predmetnej podpory pre širší okruh cieľových skupín.
- Návrh na využitie formy financovanie cez globálne granty.
- EHMK bude podpora smerovaná iba pre jedno mesto?

Drotár, MIRRI SR:

- Na EHMK je vyčlenená osobitná alokácia, z ktorej bude podporené iba jedno mesto. Ďalšie mestá budú mať dostupnú podporu z ostatných aktivít OP SK.
- Využitie globálnych grantov bude diskutované v ďalších kolách/fázach prípravy OP SK.

Otázka z komentárov (Michaela Pobudová, Mareena, o.z.):

- Do akej miery sa týka cieľ 5 aj občanov iných krajín žijúcich na Slovensku - z EÚ aj mimo EÚ? Viacero z tých špecifických cieľov a opatrení by sa dalo priamo aplikovať aj na tému inklúziu cudzincov žijúcich v SR a zásadne by mohli tejto téme napomôcť.

Drotár, MIRRI SR: Ide o problematiku názvoslovia. V OP SK sa používa „občan“ a „obyvateľ“. Toto bude zjednotené na „obyvateľ/lia“, nakoľko ide o vhodnejší názov.

Otázka: **Milan Hágovský, Národná Sieť Slovenských Miestnych Akčných Skupín:**

- Oceňuje predložený dokument, ale niektoré témy neboli doteraz diskutované. SR uplatnilo iba jeden prístup z integrovaného územného rozvoja. Nezaradenie prístupu miestneho rozvoja vedeného komunitou bude znamenať zánik polovice verejno-súkromných partnerstiev.
- Je potrebné podporovať kapacity aj ďalších aktérov územnej spolupráce ako sú hospodársko-ekonomickí partneri, t.j. Navrhujeme, aby boli okrem kapacít samospráv podporené aj kapacity verejno-súkromných partnerstiev.
- Takisto aby sa podporili platformy na vytváranie spolupráce.

Ridzoň, MIRRI SR: Dotknuté témy budú predmetom stretnutia 30.9.2021 za účasti všetkých relevantných partnerov (VÚC, UMR, stavovské organizácie, aj MAS). Predmetom stretnutia budú integrované územné investície. V 21 – 27 je určených na MAS 0 EUR. Dôvodom je o 11 % nižšia alokácia na 21 – 27 v porovnaní v 14 – 20.

Drotár, MIRRI SR: Z prostriedkov technickej pomoci OP SK plánujeme podporiť subjekty, ktoré sa podieľajú na implementácií, monitorovaní hodnotení OP SK. Návrh na prerozdelenie zdrojov technickej pomoci bude tiež predmetom partnerského dialógu. Ak máte podnety na efektívnu podporu kapacít v území, ako aj na podporu a budovanie partnerstiev a spolupráce, tak nám ich prosím pošlite.

Otázka z komentárov (Martin Hakel, BASK):

Správne chápeme, že obnovu a budovanie infraštruktúry v okolí národných kultúrnych pamiatok, kultúrnych pamiatok a ostatnej kultúrnej infraštruktúry, prírodných lokalít... že budú možné investície (tvrdé investície) aj do prírodných lokalít? Čiže investícii do cestovného ruchu infraštruktúry?

Vyjadrenie bude doplnené zo strany MK SR.

Otázka z komentárov (Dagmar Weisová, mesto Zvolen):

Aj ja sa chcem poďakovať MIRRI za organizáciu informačných a konzultačných on-line stretnutí. Je to prínosné a šetrí to čas. A chcela by som Vás povzbudiť, aby ste pri organizovaní prezenčných stretnutí mysleli aj na ľudí v bližších či vzdialenejších regiónoch a umožnili im zúčastniť sa aj on-line. Určite by to šlo hybridne.

Drotár, MIRRI SR: Vzhľadom na počet členov pracovnej skupiny a na epidemiologickú situáciu sme zvolili workshopy výlučne online formou.

Otázka z komentárov (Martin Plešivčák, UK v Bratislave): Metodický rámec pre prípravu UMR som na webe MIRRI našiel, avšak nie zoznam obcí, ktoré sú súčasťou všetkých UMR/SPR. Viem, že si to vedú samosprávne kraje, ale bolo by fajn to mať kvôli lepšej prehľadnosti takpovediac "pod jednou strechou", spoločne na jednom mieste, v jednom spoločnom súbore. Ak to však niekde u vás visí, poprosím o link.
Drotár, MIRRI SR: Áno, MIRRI SR zabezpečí zverejnenie UMR a prislúchajúcich obcí.

Otázka z komentárov (Ludmila Elexova)
Bude možné/vhodné v rámci „5.1.4/5.2.4 Investície do regionálnej a miestnej infraštruktúry pre pohybové aktivity, cykloturistiku“ zahrnúť aj rozvoj iných ako cykloturistických trás prepájajúcich aktíva cestovného ruchu napr. konských trás, vodných trás (infraštruktúra pre splavovanie), trás pre bežecké lyžovanie /(v súvislosti s rozvojom cestovného ruchu najmä keď prispievajú k vytváraniu tematických trás a udržateľnej mobilite návštevníkov na trasách medzi bodmi záujmu aj inak ako na bicykli?
Ridzoň, MIRRI SR: Ďakujeme za podnet. Naším cieľom je čo najširšia podpora športovej infraštruktúry. Prosíme o zaslanie návrhu na mail. Zapracovanie zvážime. Poskytneme písomné stanovisko.

<u>Zhrnutie:</u>

- Pripomienky k zneniu špecifického cieľa je možné zasielať formou sledovania zmien na emailovú adresu partnerstvo@mirri.gov.sk v termíne do pondelka 4.10.2021 do konca pracovnej doby.
- Diskusia s partnermi bude pokračovať v rámci ďalších kôl workshopov, ktoré zorganizuje MIRRI SR.